

Príručka pre prisťahovalcov o policajnom dohľade a zákonoch v grófstve **Cambridgeshire**

Pomoc v núdzových prípadoch

Ak potrebujete kontaktovať políciu, no máte ťažkosti s hovorením alebo čítaním po anglicky, môže vám byť poskytnutý tlmočník. Volania na telefónne čísla 999 a 112 sú bezplatné z každého telefónu.

V prípade núdze, keď ide o ohrozenie života či páchanie trestného činu, volajte vždy 999 alebo 112. Po spojení sa vás opýtajú, ktorú službu požadujete: políciu, pohotovosť alebo požiarnikov.

Tiesňové volania: vždy volajte

Ak ide o ohrozenie života alebo o závažný trestný čin

999 alebo 112

Ostatné volania

Volania v prípadoch, ktoré si nevyžadujú okamžitý zásah polície, a keď sa potrebujete na čokoľvek informovať

0845 456 456 4

Crimestoppers

Ak chcete poskytnúť informácie o trestnej činnosti anonymne

Prostredníctvom internetu

Navštívte webovú stránku Policajného zboru grófstva Cambridgeshire

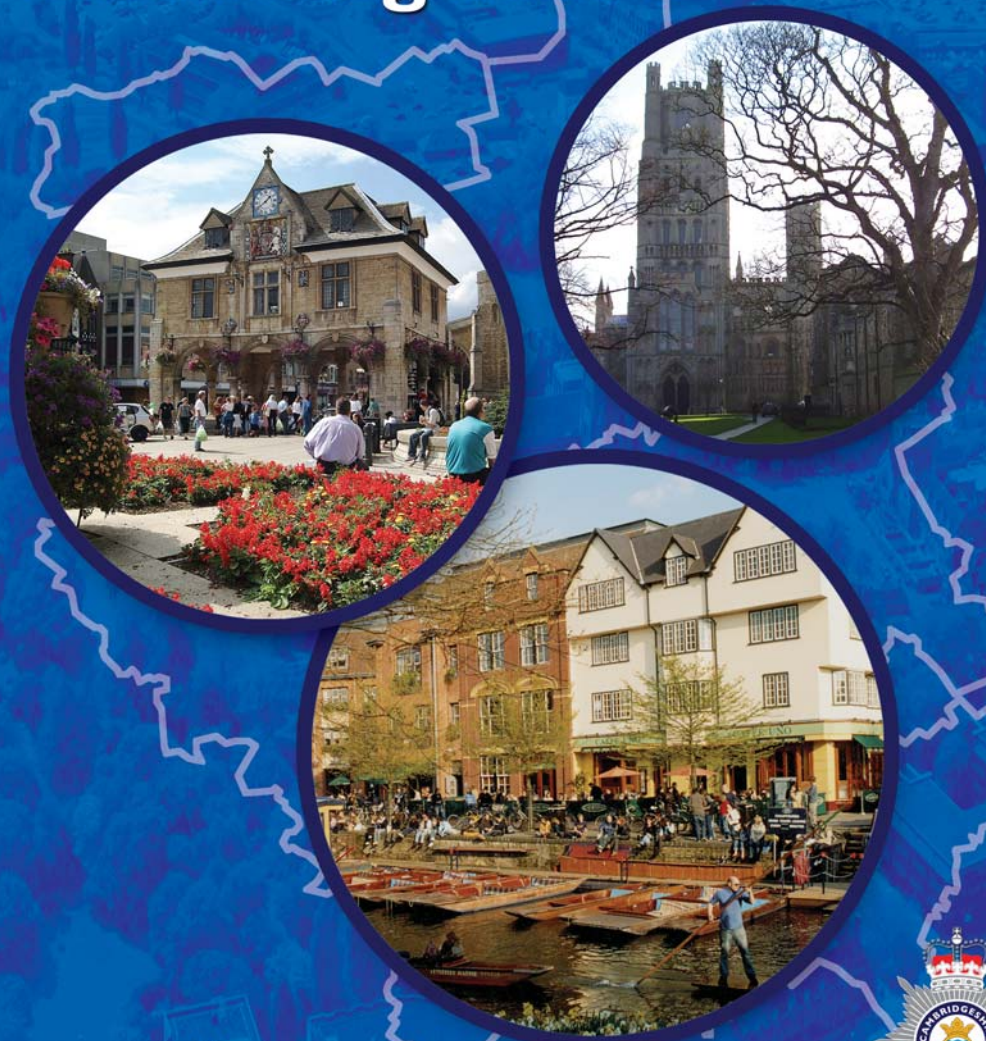
www.cambs.police.uk

Cambridgeshire Criminal
Justice Board

Creating a safer
Cambridgeshire

Vitajte v grófstve Cambridgeshire

Táto brožúra obsahuje rady a informácie o živote a práci v grófstve Cambridgeshire, kľúčové informácie o právnych predpisoch, ktoré sa môžu líšiť od zákonov v krajine, z ktorej pochádzate alebo v ktorej ste naposledy bývali, a ponúka praktické rady pre vašu bezpečnosť. Veríme, že tieto informácie prispievajú k tomu, aby bol váš život v Cambridgeshire spokojnejší, príjemnejší a bezpečnejší.

**Chief Constable
and CCJB Chair
Julie Spence**

Úloha polície

Úloha polície v Británii sa môže líšiť od úlohy polície vo vašej krajine. Úlohou britskej polície je dozerať na dodržiavanie a uplatňovanie zákonov a ochraňovať verejnosť. Cudzí štátni príslušníci majú rovnaké právo na ochranu ako britskí občania. Polícia je zodpovedná za bezpečnosť verejnosti a nesmiete sa preto obávať obrátiť sa na nás o pomoc.

Okrem výnimočných prípadov príslušníci britskej polície nenosia pri sebe strelné zbrane.

This guide has been produced by the Cambridgeshire Constabulary Corporate Communications department 2007 in partnership with the Cambridgeshire Criminal Justice Board.

For large print or other language versions of this guide, please contact Cambridgeshire Constabulary on 0845 456 456 4. This pack is also available in English, Polish, Portuguese, Russian, Latvian, Lithuanian, Bulgarian, Romanian, Kurdish (Sorani), Czech, Arabic, Farsi, Slovak, Urdu and French.

Cover photographs courtesy of Cambridgeshire County Council, Peterborough City Council and Cambridgeshire Constabulary.

Designed by Brookhill Design Studio Limited – 01438 722710

Cambridgeshire Criminal Justice Board

The local partnership of police, Victim Support & Witness Service, prosecution, courts, probation, youth offending services and prisons
Delivering Justice Together
www.cjsonline.gov.uk

Oznamovanie trestnej činnosti

Polícia v grófstve Cambridgeshire považuje za svoju povinnosť poskytovať prvotriedne služby všetkým ľuďom, ktorí Cambridgeshire navštívia alebo tu pracujú a žijú.

Naším zámerom je vytvoriť čo možno najbezpečnejšie prostredie pre každého. Chceme plne porozumieť vašim obavám a štvrti, v ktorej žijete. Chceme tiež, aby ste nám oznámili každý prípad trestnej činnosti či priestupok, s ktorým sa stretnete. To sa týka aj trestných činov, ktoré môžu byť motivované predsudkami voči obeti na základe rasy, štátnej príslušnosti, etnického pôvodu, náboženstva, veku, telesného postihnutia, pohlavia či sexuálnej orientácie.

Takéto informácie sú mimoriadne dôležité a pomôžu nám zmeniť vašu štvrť na bezpečnejšie miesto pre život.

Informácie o trestnej činnosti môžete poskytnúť anonymne nezávislej charitatívnej organizácii Crimestoppers.

Ak sa stanete obeťou priestupku či trestného činu kvôli vašej etnickej, náboženskej alebo pohlavnej príslušnosti, môžete využiť tzv. Open Out Scheme. Je to nezávislá služba, vďaka ktorej môžete takéto prípady oznámiť tretej strane namiesto polície. Polícia začne vyšetrovanie iba s vašim súhlasom.

Program Open Out kontaktujte na telefónnych číslach:

Cambridge 01223 823552
Peterborough 01733 747474
Huntingdon 01480 428726

Prostredníctvom internetu možno trestnú činnosť oznámiť na webovej stránke www.report-it.org.uk.

Ako kontaktovať políciu

Ak potrebujete kontaktovať políciu, no máte ťažkosti s hovorením alebo čítaním po anglicky, môže vám byť poskytnutý tlmočník. Volania na telefónne čísla 999 a 112 sú bezplatné z každého telefónu.

Tiesňové volania: vždy volajte

Ak ide o ohrozenie života alebo o závažný trestný čin

999 alebo 112

Ostatné volania

Volania v prípadoch, ktoré si nevyžadujú okamžitý zásah polície, a keď sa potrebujete na čokoľvek informovať

0845 456 456 4

Crimestoppers

Ak chcete poskytnúť informácie o trestnej činnosti anonymne

Prostredníctvom internetu

Navštívte webovú stránku Policajného zboru grófstva Cambridgeshire

www.cambs.police.uk

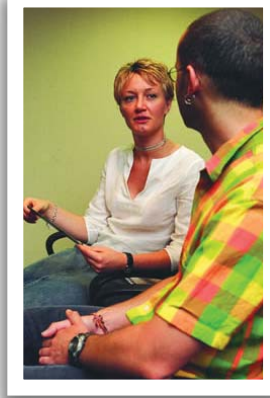
Pomoc v núdzových prípadoch

V prípade núdze, keď ide o ohrozenie života či páchanie trestného činu, volajte vždy 999 alebo 112. Po spojení sa vás opýtajú, ktorú službu požadujete: políciu, pohotovosť alebo požiarnikov.

Pomoc obetiam a svedkom

Victim Support (Podpora pre obeť) je nezávislá celoštátna charitatívna organizácia, poskytujúca pomoc ľuďom, ktorí nejakým spôsobom trpia na následky trestnej činnosti. Týka sa to aj osôb, ktoré boli vystavené vyhrážkam, zneužívaniu a útokom. Táto organizácia zabezpečuje aj službu pre svedkov (Witness Service), ktorá poskytuje pomoc a podporu pre svedkov a pomáha im počas súdneho procesu.

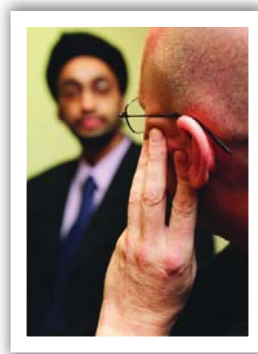

Victim Support poskytuje:

- Informácie
- Praktickú pomoc
- Psychickú podporu

Táto služba je bezplatná, dôverná a je k dispozícii pre každého. Aj pre toho, kto nehovorí po anglicky. Kontaktovať ju môžete aj v prípade, že ste priateľom alebo príbuzným niekoho, komu bolo ublížené.

Victim Support volajte na telefónnom čísle 0845 30 30 900
alebo navštívte webovú stránku www.victimsupport.org.uk

Posed by models. All images courtesy of Victim Support.

Osobná bezpečnosť

• **Vlámánie:** neumožnite zlodejom dostať sa dnu! Keď idete von, zatvorte a zamknite všetky okná a dvere. Ak idete von večer, možno je vhodné nechať zasvietené svetlo.

• **Automobily:** nenechajte veci vystavené vo vašom aute. Uložte ich preč z dohľadu a auto nezabudnite zamknúť.

• **Pouličná lúpež:** svoje veci, ako napríklad mobilné telefóny, majte mimo dohľadu. Keď ste vonku, zdržiavajte sa na rušných uliciach. Vyhnite sa skratkám, ako sú úzke uličky medzi domami. Buďte obzvlášť pozorní pri používaní pouličných bankomatov.

• **Vlámánie z nepozornosti:** nepustite do domu cudzích ľudí. Tí, ktorí majú skutočný dôvod, aby vás navštívili, budú mať zreteľné označenie a nebude im vadiť, ak sa budete o nich telefonicky informovať pred tým, než ich vpustíte do domu.

• **Boj proti terorizmu:** obyvatelia môžu pomôcť v boji proti terorizmu tým, že poskytnú dôležité informácie. Ak sa vám zdá čokoľvek podozrivé, kontaktujte anonymnú protiteroristickú horúcu linku 0800 789 321 alebo v núdzových prípadoch volajte linku 999 alebo 112.

• **Internetová trestná činnosť:** viete, s kým sa vaše deti zhovárajú na internete? Zvýšte svoju aj ich bezpečnosť tým, že navštívite webovú stránku na dohľad nad internetom: www.iwf.org.uk.

• **Krádeže bicyklov:** dbajte na to, aby ste zamkli svoj bicykel, keď ho nechávate na verejnom mieste. Informujte sa na polícii o bezpečnostnom identifikačnom označovaní a zaznačte si číslo rámu vášho bicykla.

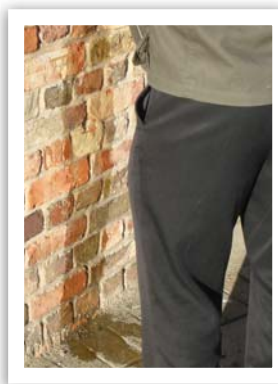
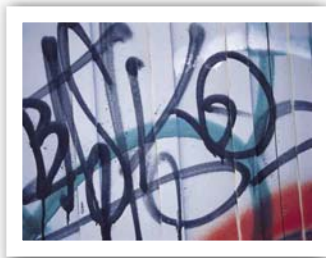

Prijateľné správanie

Úlohou polície je zabezpečiť, aby sa ľudia správali na verejnosti prijateľne. Správanie, ktoré iným osobám spôsobuje trápenie alebo ich znepokojuje, je neprijateľné.

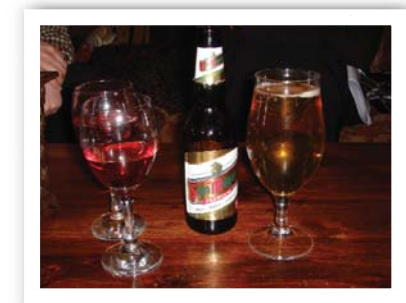
Niektoré príklady neprijateľného správania:

- Ľudia sa môžu cítiť zastrašení, keď na nich niekto hľadí, píska, vykrikuje alebo ich prenasleduje.
- Je v rozpore so zákonom používať urážlivé, zastrašujúce alebo hanlivé slová či správanie.
- Je v rozpore so zákonom napadnúť akéhokoľvek človeka.
- Je v rozpore so zákonom odhadzovať odpadky na ulicu.
- Je v rozpore so zákonom ničiť majetok, napríklad maľovaním grafitov na steny.
- Žobranie je protizákonné.
- Na verejnosti nemočte a neodplývajte si.
- Nedotýkajte sa ľudí bez ich súhlasu.
- Rešpektujte osobný priestor druhých.
- Nerobte urážlivé alebo sexuálne orientované poznámky.

Alkohol a drogy

- Alkohol môžu podľa zákona kúpiť len osoby staršie než 18 rokov.
- V zariadeniach, ktoré majú licenciu na predaj alkoholu (krčmy a nočné kluby) môžu alkohol konzumovať len osoby staršie než 18 rokov. Výnimkou sú 16- a 17-roční, ktorí môžu piť pivo, víno alebo jablčný mušt k jedlu.
- Nikto nesmie konzumovať alkohol na verejných miestach označených ako „zóna bez alkoholu“.
- Je v rozpore so zákonom, aby zamestnanci licencovaného zariadenia predali alkohol človeku, ktorý je opitý.
- Môžete byť zatknutý, ak v opitom stave spôsobujete na verejnosti problémy.
- Je v rozpore so zákonom užívať, vlastniť alebo rozširovať nepovolené drogy na verejnosti (napríklad hašiš, heroín a kokaín).

V prípade porušenia zákona môžete byť zatknutý. Môže vám byť udelená vysoká pokuta. V prípade usvedčenia môžete byť vyhostený z krajiny alebo uväznený.

Alkohol za volantom

Nesmiete viesť motorové vozidlo, ak ste pili alkohol alebo užívali drogy – vrátane niektorých liekov na predpis.

Nesmiete sa pokúšať šoférovať alebo sedieť na mieste vodiča v aute po užití alkoholu alebo nelegálnych drog – aj keď auto stojí na mieste.

V Británii sú tresty za jazdu alebo pokus o jazdu motorovým vozidlom po prekročení povoleného limitu alkoholu v krvi veľmi vysoké. Ak vás súd uzná vinným, bude vám zakázané viesť motorové vozidlo na dobu najmenej 12 mesiacov.

Môžete tiež:

- Byť uväznený na 6 mesiacov.
- Dostať pokutu do výšky 5 000 GBP.
- Prísť o zamestnanie.
- Platiť oveľa vyššie poisťné za auto.

Vodiči majú povolené len veľmi malé množstvo alkoholu v krvi (zákonná hranica je vo Veľkej Británii 80 miligramov alkoholu v 100 mililitroch krvi). Ak ste požili alkohol, nedá sa jednoznačne určiť, či ste nepresiahli zákonom stanovenú hranicu. Závisí to od mnohých vecí vrátane váhy, pohlavia, veku, množstva a druhu alkoholu a podobne.

Ak si myslíte, že vás nechytia, mýlite sa. Každoročne je vo Veľkej Británii usvedčených z jazdy pod vplyvom alkoholu 100 000 vodičov vrátane viac ako tisícky v samotnom grófstve Cambridgeshire.

Ďalšie informácie získate na webovej stránke Ministerstva dopravy venovanej bezpečnosti na cestách www.thinkroadsafety.gov.uk.

Jediná spoľahlivá možnosť, ak sa chystáte viesť auto, je alkohol radšej vôbec nepiť. Nikdy neponúkajte pohárik nikomu, kto šoféruje.

Jazda motorovým vozidlom

Aby ste mohli v Británii viesť auto v súlade so zákonom,

MUSÍTE:

- Zabezpečiť, že vaše auto vyhovuje zákonným bezpečnostným požiadavkám pri jazde na cestách.
- Jazdiť po ľavej strane vozovky.
- Mať ešte pred cestou nasledujúce doklady:
 - Vodičský preukaz platný vo Veľkej Británii.
 - Poistenie pre každého vodiča.
 - Osvedčenie o technickej kontrole vozidla (tzv. MOT) zo servisu oprávneného na vydávanie takých osvedčení (platí to pre vozidlá staršie než 3 roky).
 - Potvrdenie o zaplatení cestnej dane (v podobe disku). Cestnú daň možno zakúpiť na poštách alebo prostredníctvom internetu, pričom je potrebné preukázať osvedčenie o zaplatení poistného a o technickej kontrole. Platný disk musí byť vystavený na vnútornej strane čelného skla každého vozidla.

Ak vás policajný príslušník požiada o predloženie ktoréhokoľvek z týchto dokladov, musíte tak urobiť na mieste alebo ich do 7 dní priniesť na policajnú stanicu.

Zapamätajte si:

- Motorové vozidlo kúpené vo Veľkej Británii musíte zaregistrovať v DVLA (Driver and Vehicle Licensing Agency).
- Osoba, ktorá vedie motorové vozidlo, musí mať poistenie, ktoré pokrýva jazdu týmto konkrétnym vozidlom.
- Vždy sa pripútajte bezpečnostným pásom. Všetci vodiči a cestujúci (vrátane cestujúcich na zadnom sedadle) musia byť počas celej jazdy pripútaní bezpečnostným pásom. Deti mladšie než 12 rokov alebo nižšie než 135 cm musia používať detskú sedačku.
- Ak sa blíži vozidlo pohotovostnej služby, požiarnej služby alebo polície so zapnutým majákom a/alebo sirénou, musíte sa mu vyhnúť tak rýchlo, ako je to bezpečne možné.
- NESMIETE šoférovať a súčasne používať mobilný telefón držaný v ruke.

Ďalšie informácie získate na webovej stránke www.dvla.gov.uk alebo na telefónnom čísle 0870 240 0010.

Dodržiavanie dopravných zákonov sa posudzuje veľmi prísne a za mnohé priestupky sa udeľujú vysoké pokuty alebo zákaz vedenia motorového vozidla.

Maximálne povolené rýchlosti

Jazdiť musíte opatrne a nesmiete prekračovať maximálne povolené rýchlosti. Pre nákladné automobily platia na niektorých cestách iné maximálne rýchlosti.

KNOW YOUR LIMITS!
www.cambsafetycameras.co.uk

It's your responsibility to drive within the law according to the type of vehicle you're in!

	Single carriageway	Dual carriageway	Motorway	
Cars & motorcycles (including car derived vans up to 2 tonnes maximum laden weight)	30	60	70	70
Cars towing caravans or trailers (including car derived vans & motorcycles)	30	50	60	60
Buses & coaches (not exceeding 12m in overall length)	30	50	60	70
Goods vehicles (not exceeding 7.5 tonnes maximum laden weight)	30	50	60	70
Goods vehicles (exceeding 7.5 tonnes maximum laden weight)	30	40	50	60

60 if articulated or towing a trailer

Užitočné informácie

- V prípade nehody musíte zastaviť a dať vaše meno, adresu a názov vašej poisťovne všetkým ostatným vodičom, ktorí sú účastníci nehody alebo osobám, ktoré ich zastupujú.
- Ak je niekto zranený, musíte zavolať políciu.
- Ak vás polícia vyzýva zasvieteným majákom a prednými svetlami, aby ste zastavili, musíte tak urobiť na najbližšom bezpečnom mieste.
- Klaksón na aute môžete použiť LEN na VAROVANIE iných ľudí, keď je vozidlo v pohybe.

V prípade nedodržania týchto nariadení vám môže byť udelená pokuta alebo môžete byť súdne stíhaný a uväznený.

Bicyklovanie

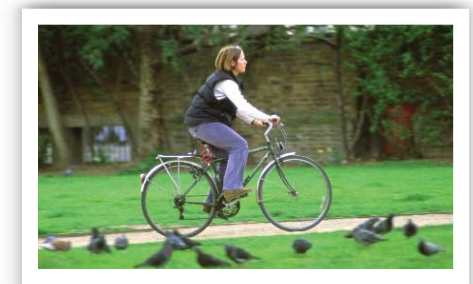
Aby ste mohli v grófstve Cambridgeshire bezpečne a legálne jazdiť na bicykli

MUSÍTE:

- Zabezpečiť, aby bol váš bicykel v dobrom stave a mal fungujúce brzdy.
- Mať v noci zapnuté predné a zadné svetlo na bicykli.

NESMIETE:

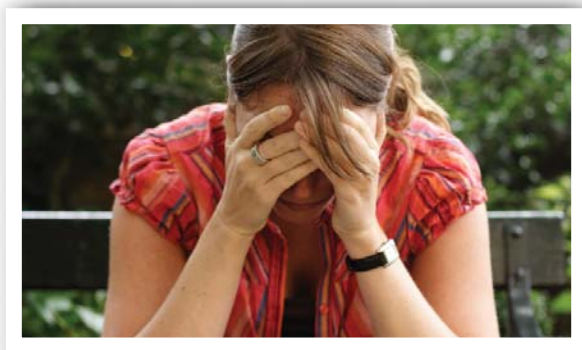
- Preťažovať bicykel, ak veziete náklad.
- Jazdiť opitý alebo pod vplyvom drog.
- Jazdiť po diaľnici.
- Viešť inú osobu, ak váš bicykel nebol skonštruovaný tak, aby sa na ňom mohla viesť ďalšia osoba.
- Jazdiť po chodníku, s výnimkou vyznačených cyklistických pruhov.

Domáce násilie

Za domáce násilie sa považuje akýkoľvek prípad vyhrážania, ponižujúceho alebo násilného správania (fyzického, psychického, citového alebo finančného) medzi osobami, ktoré sú alebo boli intímnymi partnermi alebo rodinnými príslušníkmi.

K domácejmu násiliu môže dôjsť v akomkoľvek vzťahu – v rodine, v manželstve, pri spoložití alebo v priateľskom vzťahu. Môže sa týkať každej osoby bez ohľadu na pohlavie, sexuálnu orientáciu, zamestnanie, vek, štátnu príslušnosť, etnický pôvod, telesné postihnutie, triednu príslušnosť či životný štýl. Neexistujú typické obeť domáceho násillia.

Obeťami domáceho násillia nie sú len ženy. Aj muži a deti môžu zažiť domáce násillie.

Ak polícii oznámite nejaký prípad, tá zasiahne a zatkne každého, kto je podozrivý z páchania takéhoto činu. Polícia vás môže ochrániť, ako aj vašich rodinných príslušníkov, pred ďalším ubližovaním alebo vás môže odporučiť špeciálnym úradom, ktoré vám pomôžu žiť život bez domáceho násillia a ponižovania.

Ak ste v ponižujúcom vzťahu, môžete sa obrátiť o pomoc a podporu na:

Women's Aid na telefónnom čísle 0808 2000 247 (24 hodín denne) alebo na webovej stránke www.womensaid.org.uk, kde nájdete ďalšie informácie.

Victim support na telefónnom čísle 0845 30 30 900 – organizáciu, ktorá poskytuje rady a pomoc mužom, ženám a mladým ľuďom, ktorí sa stali obeťami domáceho násillia. Jej webová stránka je www.victimsupport.org.uk.

Domestic Violence Advocacy Services – nezávislú službu ponúkajúcu podporu a informácie. Kontaktovať ju možno na telefónnych číslach:

Cambridge 01223 823354

Manželstvá z donútenia

Pod manželstvom z donútenia sa rozumie, keď sú ľudia prinútení vstúpiť do manželstva proti ich vôli. Manželstvo má byť uzavreté na základe slobodnej vôle a plného súhlasu oboch partnerov.

Oddelenie pre manželstvá z donútenia na Ministerstve zahraničia a krajín Britského spoločenstva je miesto, kde môžu ľudia, ktorým hrozí, že budú donútení uzavrieť manželstvo, získať dôverné rady a pomoc. Telefónne číslo oddelenia je: 020 7008 0151.

Image supplied courtesy of the Forced Marriage Unit, Foreign and Commonwealth Office.

Zbrane

- Je v rozpore so zákonom nosiť pri sebe nože, plynové spreje alebo zbrane akéhokoľvek druhu na verejných miestach bez licencie alebo zákonného dôvodu – a to aj, ak je to pre vlastnú ochranu.
- Je v rozpore so zákonom vlastniť zbraň bez licencie – a to aj, ak je to pre vlastnú ochranu.

Sexuálne trestné činy

- Je protizákonné mať sexuálny kontakt s osobou mladšou než 16 rokov.
- Je v rozpore so zákonom vlastniť pornografické zábery detí mladších než 16 rokov.
- Akékoľvek sexuálne správanie voči inej osobe bez jej súhlasu je v rozpore so zákonom. Pamätajte, NIE znamená NIE.
- Znásilnenie je trestný čin, ktorý sa môže potrestať doživotným odňatím slobody. Za znásilnenie sa považuje aj sex v rámci manželstva, ak k nemu došlo bez súhlasu.
- Riadenie prostitúcie alebo nútenie k prostitúcii je protizákonné.
- Priväzanie osôb do Veľkej Británie za účelom sexuálneho zneužívania je v rozpore so zákonom.

Krádež

Väčšina obchodov má vlastných detektívov alebo bezpečnostné kamery. Ak vás prichytia pri krádeži, môžete byť súdený a potrestaný pokutou alebo väzením.

Zapamätajte si – v prípade porušenia zákona môžete byť zatknutý. Môže vám byť udelená vysoká pokuta. V prípade usvedčenia môžete byť vyhostený z krajiny alebo uväznený.

V prípade zatknutia

V prípade zatknutia alebo obvinenia z trestného činu máte právo na bezplatnú právnu pomoc právnik na policajnej stanici. Ak máte problém hovoriť alebo čítať po anglicky, môže vám byť poskytnutý tlmočník.

Pri usvedčení z niektorých závažných trestných činov môže súd nariadiť vaše vyhodenie z krajiny.

„Stop and Search“

Právomoci typu Stop and Search (zastaviť a prehľadať) môžu polícii pomôcť identifikovať trestnú činnosť a zlepšiť bezpečnosť vašej štvrte. „Stop and search“ znamená, že policajný príslušník vás zastaví a prehľadá vás, vaše oblečenie a všetko, čo máte pri sebe. Ďalšie informácie nájdete na webovej stránke www.apa.police.uk.

Podávanie sťažností

Ak chcete podať sťažnosť na políciu, kontaktujte nás na telefónnom čísle 0845 456 456 4 alebo navštívte webovú stránku www.cambs.police.uk. Sťažovať sa môžete aj osobne na informačnom oddelení akejkoľvek policajnej stanice. Všetky sťažnosti budú zaznamenané a budeme sa nimi zaoberať.

So sťažnosťou sa môžete obrátiť aj na Nezávislú komisiu pre sťažnosti na políciu (Independent Police Complaints Commission). Môžete tak urobiť telefonicky na čísle 08453 002 002 (volanie bude účtované ako miestny hovor), prostredníctvom internetu na webovej stránke www.ipcc.gov.uk alebo emailom na adrese: enquires@ipcc.gsi.gov.uk.